Beküldte mosz - 2022, május 10 - 18:25

A járvány időszakában évente csaknem százhúszszor is megtették a mentők a Hold-Föld távolságát – mondja a Mandinernek Csató Gábor, az Országos Mentőszolgálat főigazgatója. A járvány időszaka nehéz terhet rótt a bajtársakra, ám most egy picit fellélegezhetnek: nemcsak kevesebb a beteg, de kevésbé súlyos az állapotuk is, mint akár egy évvel ezelőtt.

Mennyivel dolgoztak többet a mentők a járvány idején, mint békeidőben?

Ma van a születésnapunk, a mentők napja. Őszintén elmondhatom, hogy az elmúlt 74 évünkben nagyon sok mindent megéltünk, de ilyen hosszan, ilyen nagy terhelésnek kitéve és ennyire csúcsra járatva nem voltunk. A két év teljesítménye számokban úgy néz ki, hogy 2020 márciusától a mai napig majdnem 250 ezer fertőzött, vagy fertőzésgyanús beteget láttunk el a normál mentésünkön felül covid miatt. Ezen felül csaknem 2,5 millió PCR-mintavételt végeztek a bajtársaim. Ezalatt nyolcmillió kilométert tettünk meg, ami hússzor a Hold-Föld távolsága. Egy évben rendszerint negyvenmillió kilométert teljesítenek a bajtársaim, ami százszor a Hold-Föld távolsága. Erre rakódott plusz húsz, vagyis az elmúlt időszakban évente majd százhúszor is megtettük a Hold-Föld távolságát.

Óriási feladat volt ez, főleg úgy, hogy mellette működtettük ugyanúgy a mentési tevékenységünket, és nemcsak a coviddal kapcsolatos feladatokra fókuszáltunk. Nagy büszkeség, hogy ezt úgy tudták elvégezni a bajtársaim, hogy nem ingott meg bennünk a közbizalom. Olyannyira jól dolgoztunk, hogy tavaly az életveszélyes estekben 2 százalékot tudtunk javítani a kiérkezési időnkön. Hangsúlyozom, mindezt a covid árnyékában. Szerintem ez a legnagyobb értékünk. És ez ennek az időszaknak a legfőbb tanulsága.

Hogy bírták lelkileg a bajtársak? Mekkora volt a járvány idején a lemorzsolódás?

A járvány óriási lelki terhet rótt a bajtársi közösségre. A különböző hullámok különbözőképpen raktak terhet ránk. Amikor még nem volt oltás, a betegségtől való félelem volt nehéz, és látni azt a rengeteg súlyos beteget, akiket vittünk a második-harmadik hullámban. Nyilván az általános bizonytalanság, valamint a bezártság, a mentődolgozókra is hatott. Később, amikor az oltások elindultak és láthatóan csillapodtak a számok, megjelent a bajtársak körében a remény. Ez mérhető is volt: van egy pszichológus és mentálhigiénés csoportunk, akik az elmúlt évtizedben soha ennyit nem dolgoztak, mint az elmúlt két évben, gyakorlatilag 0-24 órában. Nemcsak mentőszolgálaton belüli, hanem akár kívüli konfliktusokkal, élethelyzetekkel, krízisekkel is megkeresték őket a bajtársaim. A mentális támogatással tudtuk ezt ilyen jól átvészelni. Amellett a fizikai támogatás mellett, amit mindig igyekszünk a bajtársaknak biztosítani, akár pihenőidővel, akár a sportegyesülettel. Ezeknek köszönhetően sikerült elérni, hogy a járvány idején nem volt érdemi lemorzsolódás a mentőszolgálaton belül, még néhány százalékos növekedést is el tudtunk érni az elmúlt évekhez viszonyítva. Stabil a nyolcezer ötszáz fős mentődolgozói állományunk.

Tud meghatározó, személyes történetet mesélni az elmúlt időszakból?

Különösen megindító pillanatok voltak, amikor együtt dolgoztunk a mintavételeken az egyetemi hallgatókkal. Megható volt látni, ahogy a fiatalok kezdeti lépéseit segítették a tapasztaltabb mentődolgozók, és hogy mindenki ugyanazért az egy célért dolgozott heteken, hónapokon keresztül. Megkérdeztem a medikusokat, hogy az ösztöndíj és az egyéb motivációs tényezőkön túl miért jönnek. Azt mondták azért, hogy ennek a közösségnek részesei lehessenek. Pozitív hozadéka a covidnak, hogy meghatározó, erős közösségek és kapcsolatok épültek ki a mentőszolgálaton belül és kívül. Ezt tovább kell építenünk.

Mi a helyzet most covid-ügyben? Ha jól érzékelem, jelenleg nyugalmi állapot van, a szennyvízadatok nagyjából stagnálnak. Ön hogyan látja?

Mi is ezt érzékeljük, naponta mindössze néhány tíz gyanús esetet, vagy igazoltan fertőzöttet viszünk kórházba. Ez abszolút belesimul a napi mentési tevékenységünkbe. Az is elmondható, hogy a covid-fertőzött betegeket kevésbé súlyos állapotban visszük kórházba, mint akár egy évvel ezelőtt tettük.

Mire számíthatunk ősszel?

Ennek kapcsán én is a tudományos világból igyekszem tájékozódni. Az olyan jól átoltott országokban, mint Magyarország az látszik, hogy a nyájimmunitás nagy szerepet játszik. Ennek alapján azt gondolom, hogy bizakodók lehetünk az őszi időszakra is. Viselhető lesz az a teher, ami a járvány kapcsán rakódik majd esetleg az egészségügyre.

Április 18-án éjféltől már nem vesz részt a mentőszolgálat a covid-gyanús esetek PCR-tesztelésében. Ennek kapcsán több kritika is megjelent. Vannak, akik azt vetítik előre, hogy félő, sok olyan beteg lehet majd, aki bár nem tud róla fertőz. Lévén, hogy a negatív gyorstesztek nem olyan pontosak, a lakosok meg önköltségen nem kontrolláltatják

PCR-teszttel az eredményt.

Nem értek egyet azokkal, akik ezt mondják. A jelenlegi, vagyis enyhébb járványhelyzetben nem lett volna indokolt fenntartani ezt a rendszert. Voltak, akik az elmúlt időszakban külföldi utazásukhoz kérték a PCR-tesztet. Azt pedig nyilvánvalóan senki nem gondolhatja, hogy ilyen esetben egy mentőautónak kell kimennie, miközben a tesztet kérő kávézva várja a teraszon, hogy a bajtársak levegyék a mintát. Ez a szolgáltatás egészen biztosan nem szükséges a jelenlegi helyzetben. Azoknak, akiknek tüneteik, panaszaik alapján van szükségük PCR-tesztre, azt az állami egészségügy továbbra is biztosítja. A háziorvosoknál elérhető a gyorsteszt, amennyiben negatív eredményt követően kétség merül fel, és a beteg állapota indokolja, a PCR-tesztek a kórházakban és az infektológiai osztályokon továbbra is rendelkezésre állnak. Annak tehát, akinek indokolt, továbbra sem kell fizetni érte.

Mi a helyzet egyébként a járásképtelen betegekkel?

Ahogy eddig is, úgy ezután is van a háziorvosok munkaidejének olyan része, amikor ezeket a betegeket az otthonukban kell meglátogatniuk, és a kezelésüket folytatniuk. Ezek a kollégák a covidgyanús tüneteket mutató, mozgásukban korlátozott betegek otthonában le tudják venni a szükséges tesztet. Amennyiben a negatív vagy pozitív gyorsteszt után a beteg állapota indokolja, a mentőszolgálat kórházba fogja szállítani, ahol meg fogja kapni az állapotának megfelelő ellátást. Ez a járvány idején sem volt másképp: a beteg mindig a panaszának, tüneteinek megfelelően kapott ellátást, és nem azért, mert a teszt pozitív eredményt jelzett. A járvány idején sokszor támadtak minket azzal, hogy bizonyos esetekben nem vesszük le elég gyorsan a tesztet. Számos esetben hangsúlyoztuk, hogy ez nem sürgősségi beavatkozás. Ha viszont a beteg fulladt, vagy olyan súlyos panaszai voltak, akkor is teljesen mindegy volt, hogy van-e negatív vagy pozitív covid-tesztje, kórházba szállítottuk, ahol aztán elvégezték a legszofisztikáltabb vizsgálatokat és beavatkozásokat is. Fontos megjegyezni, hogy talán a covid alatt kicsit társadalmilag is megtanultuk, ha lázasak vagyunk, otthon maradunk, és nem fertőzünk meg másokat.

Hogyan kapcsolódik be a mentőszolgálat a háború elől menekülők segítésébe?

Már gyakorlatilag a háború kitörésekor csatlakoztunk a segítők táborához. Egyrészt elláttuk a Kárpátalja felől Magyarországra érkező betegeket, sérülteket a magyar-ukrán határ melletti mentőállomásainkon. Az első perctől kezdve megerősített kapacitással álltak helyt a bajtársak. Ahol szükség volt, ott éjjel-nappal ott voltunk. Azóta pedig folyamatosan figyeljük, mikor van szükség erősítésre, van egy bármikor bevethető készenléti sor. Bár a háború sajnos nem ért véget, jelenleg viszonylag kevés menekültet látunk el, az elmúlt két-három hétben legalábbis ez az általános. A betegellátás mellett részt vállaltunk a humanitárius segítésben is. A legelső pillanatban megkerestük a kárpátaljai mentőszolgálatot – akikkel korábban is, ha nem is napi, de rendszeres kapcsolatban voltunk – és ezt megelőzően is segítettük őket, hiszen rosszabb feltételek és körülmények között dolgoznak, mint a mi bajtársaink.

A háború kitörése óta egész kamionnyi humanitárius segélyt, egészségügyi felszereléseket szállítottunk, amit nagy örömmel vettek. Emellett befogadtuk az egyik kárpátaljai bajtársunk családját a hajdúszoboszlói mentőüdülőnkbe. A férfi visszament a mentőautóra, de rendszeresen látogatja a családját, aki azóta is itt él a mi segítségünkkel és a mi védelmünkben.

Milyen fejlesztések állnak most a mentőszolgálat előtt?

Ahogy a covid alatt sem álltunk le a fejlesztéssel, úgy most sem fogunk, hiszen ezek kellettek ahhoz, hogy például a járványt is így tudjuk kezelni. Öt évvel ezelőtt indítottam el a mentőszolgálat digitális fejlesztését, az utat tovább tapossuk. Az üzleti és mesterséges intelligencia alapú fejlesztések rettentő sokat segítettek nekünk az adatok elemzése során. Ennek a fejlesztésnek köszönhető, hogy például a covid elleni védőoltásokról több millió SMS-értesítést tudtunk kiküldeni a lakosságnak. Ezek az üzenetek ugyanis az Országos Mentőszolgálat szerveréről mentek ki. Jelenleg csőben van a teljes mentésirányítási rendszerünk megújítása, aminek most zajlik a műszaki specifikációja. Ennek célja, hogy olyan 21. századi hardver és szoftver környezetet teremtsünk, ami egyrészt felhasználóbarát, másrészt még inkább növeli a kényelmet és a betegbiztonságot, és nem utolsó sorban még több és még szofisztikáltabb adatokat szolgáltat a hatékony mentés elvégzéséhez. A mentőautóflotta újítása is folytatódik, megújítjuk továbbá az infrastruktúránkat is: pár hete avattuk Nyíradonyban a 256. mentőállomásunkat, ami teljesen új. További 13 vadonatúj további van tervezés alatt.

Milyen nehézségekkel küzdenek?

A piaci környezet természetesen ránk is hatással van. Akár a bérek, akár az egyéb költségek emelkedésének hatása a jövőben olyan tényező lehet, ami nyilván egy ekkora intézmény gazdálkodását komolyan érintheti.
De a covidot nemcsak átvészelve, hanem belőle tanulva a hasonló helyzeteket mi sosem a félelem, hanem a lehetőségek oldaláról próbáljuk megközelíteni, és így próbálunk a megoldandó feladatok elé tekinteni.

Mit üzen a mentők napja alkalmából a bajtársaknak, az egészségügyi dolgozóknak, és úgy általában az embereknek?

Rettentő nagy hála és köszönet, nemcsak a bajtársaimnak, hanem a társadalomnak is azért az elmúlt időszakért, ami – remélhetőleg – mögöttünk van. Példaértékű összefogást láttunk nemcsak házon belül, de kívül is. Szeretném kérni, hogy tartsa meg a társadalomban azt a jó szokását, ami a covid alatt számos alkalommal megmutatkozott, akár a virtuális vagy valós vállveregetésben, az egészségügyi dolgozóknak megfelelő polcra való emelésében. Maradjon meg a következő évtizedekben is ez, és épüljön tovább. Hiszen mi az egészségügyben és a mentőszolgálatnál azért dolgozunk, hogy minél egészségesebbek legyenek az emberek, és a betegek minél hamarabb visszatérhessenek családjukhoz, munkájukhoz. Ehhez kérem mindenkinek támogatását és segítségét. A bajtársaimnak pedig sok erőt kívánok az előttünk álló időszakhoz. Bízom benne, hogy most egy kicsit nyugalmasabb időszak jön. Ami nekünk azt jelenti, hogy már megint „csak” mintegy 1,2 millió beteget látunk el éves szinten.

Forrás: mandiner.hu

Like

- up
  49%
- down
  51%

- A hozzászóláshoz be kell jelentkezni
- Print
- 1429 olvasás